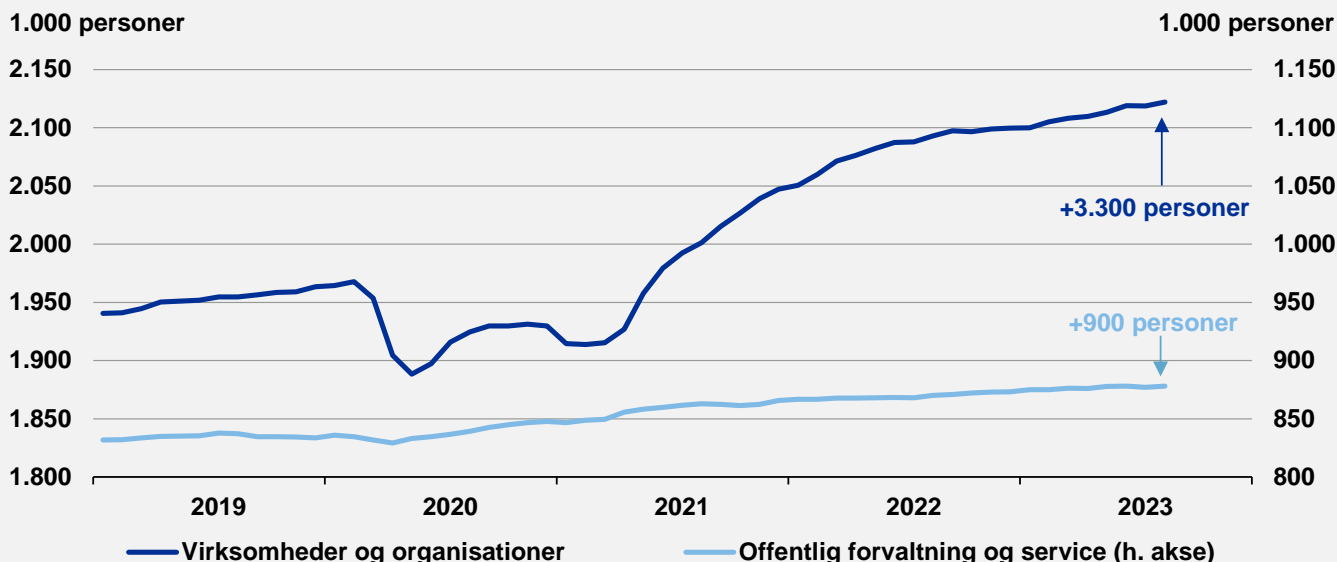

Lønmodtagerbeskæftigelsen rundede 3 millioner i august

Danmark

- Lille stigning i forbrugertilliden i oktober
- Overvejende positiv udvikling i konjunkturbarometrene i oktober
- Lille stigning i udlånsvækst til erhverv i september
- Uændret detailsalg i september
- Mindre stigning i udenlandsk arbejdskraft i august
- Stor stigning i tilgangen af nye biler i september
- Lidt færre varslede afskedigelser i september
- Fortsat flad udvikling i byggebeskæftigelsen i 3. kvartal 2023
- Lønmodtagerbeskæftigelsen rundede 3 millioner i august

Renter, oliepriser, valuta- og aktiemarkeder

- Rentemøde i ECB
- Tilbagegang på aktiemarkederne
- Højere renter på 10-årige statsobligationer

Internationalt

- Euroområdet: Opjustering af BNP-vækst i 2. kvartal. Kreditstramninger og fald i låneefterspørgsel i 3. kvartal. Fald i erhvervstillid og forbrugertillid i oktober
- Tyskland: Stigning i erhvervstillid i oktober
- Storbritannien: Uændret inflation og fald i detailsalg i september. Erhvervstilliden indikerer tilbagegang i oktober
- Sverige: Beskæftigelsen steg, og detailsalget faldt i december
- Norge: Ledigheden steg i august. Detailsalget faldt i september
- USA: BNP-indikatoren viser betydelig fremgang i 3. kvartal. Detailsalg og industriproduktion steg i september
- Japan: Fald i erhvervstilliden inden for service i oktober
- Kina: Markant BNP-vækst i 3. kvartal 2023 ifølge foreløbige tal. Stigning i detailsalget i september
- Verden: Lille stigning i verdenshandelen i august

Prognoseoversigt

- Ingen nye prognoser i oversigten i denne udgivelse

Denne publikation er udarbejdet af Økonomiministeriet, Konjunkturanalyse og prognose

Ved Stranden 8 • 1061 København K • Telefon 3392 3333 • Mail oem@oem.dk

Redaktionen er afsluttet fredag kl. 12.

Vi gør opmærksom på, at vi behandler registrerede e-mailadresser på modtagere af publikationen fortroligt, og at man til enhver tid kan afmelde sig KonjunkturNyt samt læse om, hvordan vi behandler personoplysninger [her](#).

1. Dansk konjunkturnyt

Lille stigning i forbrugertilliden i oktober

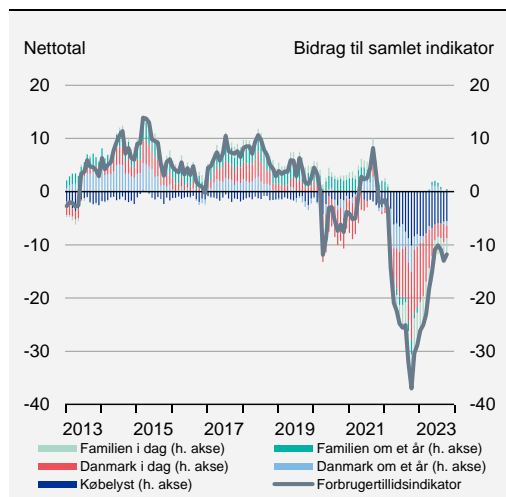
Forbrugertilliden steg til -11,8 i oktober mod -13,0 i september. Forbrugertilliden har ligget på et omtrent uændret niveau i de seneste fem måneder, med små udsving i intervallet mellem -10 til -13, *jf. figur 1.1*.

Den lille stigning i forbrugertilliden i oktober dækker over en fremgang i forbrugernes vurdering af Danmarks økonomiske situation i dag sammenlignet med for et år siden (men fortsat negativ på -11,6), ligesom forbrugernes forventninger til familiens egen økonomiske situation om et år i forhold til i dag er forbedret og nu positiv (+2,5). Modsat forventer forbrugerne, at Danmarks økonomiske situation om et år vil være dårligere end i dag (-4,6).

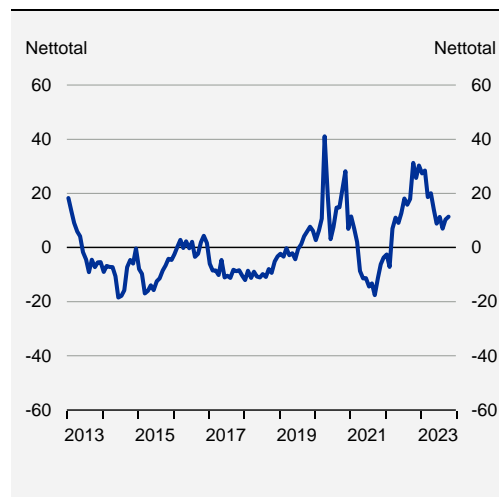
Forbrugerne vurderer fortsat, at deres egen økonomiske situation i dag er dårligere end for et år siden (-17,4), og at det ikke er fordelagtigt at anskaffe større forbrugsgoder (-27,6).

Forbrugernes forventninger til ledigheden er steget i de seneste to måneder til et nettotal på 11,4 i oktober, *jf. figur 1.2*. Det indikerer, at hovedvægten af forbrugerne venter en stigning i ledigheden over de næste 12 måneder.

Figur 1.1 Forbrugertillidsindikatoren

Figur 1.2 Forventninger til ledigheden

Anm.: I figur 1.2 betyder et positivt tal, at forbrugerne overvejende forventer en stigning i ledigheden over de næste 12 måneder. Forbrugernes vurdering af ledighed indgår ikke i den samlede forbrugertillidsindikator.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

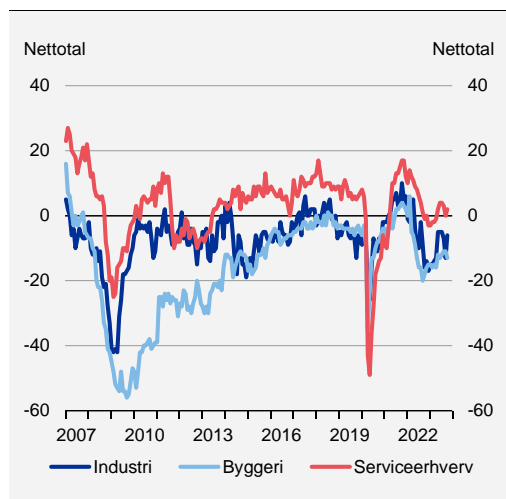
Overvejende positiv udvikling i konjunkturbarometrene i oktober

I oktober var der blandet, men overvejende positiv udvikling i de sammensatte konjunkturbarometre. Der var tilbagegang for *byggeri* (fra -11 til -13), mens der var fremgang inden for både *industri* (fra -13 til -6) og *serviceerhverv* (fra 0 til 2) sammenlignet med september, når der tages højde for sæsoneffekter og brud, jf. figur 1.3. For *detailhandel* var der også let fremgang (fra -9 til -8).

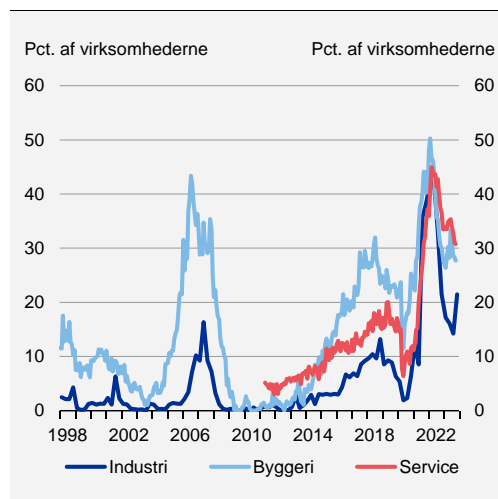
Tilbagegangen i barometret inden for *byggeri* dækker over fald i ordrebeholdningen. Fremgangen for *industri* dækker over en større fremgang i både ordrebeholdning og produktionsforventninger, mens lidt større lagre trak ned. Inden for *serviceerhverv* dækker fremgangen især over en forbedring i den faktiske omsætning. Barometeret for *detailhandel* steg som følge af bedring i både faktisk og forventet omsætning, mens lidt større lagerbeholdning trak ned.

Andelen af virksomhederne, der melder om mangel på arbejdskraft som en produktionsbegrænsning, har generelt været aftagende siden foråret 2022, men er fortsat høj på tværs af erhverv. I oktober steg andelen igen inden for *industri* (+7,2 pct.-point), mens andelen var omtrent uændret for både *byggeri* og *service*, når der tages højde for sæsoneffekter, jf. figur 1.4. Mangel på materialer, udstyr mv. var ligeledes omtrent uændret. For de tre brancher var der desuden en stigning i mangel på efterspørgsel, som nu for både *industri* og *byggeri* er på niveau med 2. kvartal 2020.

Figur 1.3 Sammensatte konjunkturbarometre

Figur 1.4 Virksomheder der melder om mangel på arbejdskraft som en produktionsbegrænsning

Anm.: Figur 1.3 er sæsonkorrigeret for alle serier og brudkorrigeret for industri og byggeri. For serviceerhverv er tal før maj 2011 fra arkiveret statistik. Figur 1.4 er egen sæsonkorrektion, og tal for industri offentliggøres kun kvartalsvist. For industri og byggeri er tal før 2005 fra arkiveret statistik

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Lille stigning i udlånsvækst til erhverv i september

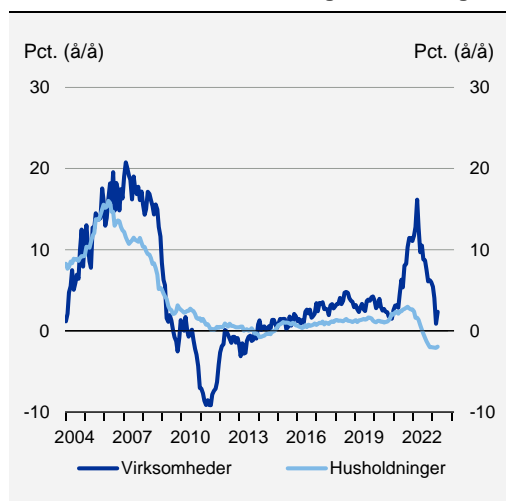
Væksten i det samlede udlån fra penge- og realkreditinstitutterne til virksomheder steg fra 0,9 pct. (år-år) i august til 2,4 pct. (år-år) i september, *jf. figur 1.5*.

Det samlede udlån til husholdningerne var i september 1,9 pct. lavere set i forhold til samme måned året før. Det lavere niveau af udlån til husholdninger i 2023 skal ses på baggrund af rentestigninger og husholdningernes konverteringer af realkreditlån. Som følge af de højere renter har en betydelig del af husholdningerne udskiftet deres fastforrentede lån med en lav pålydende rente med et nyt realkreditlån og derved opnået en lavere restgæld.

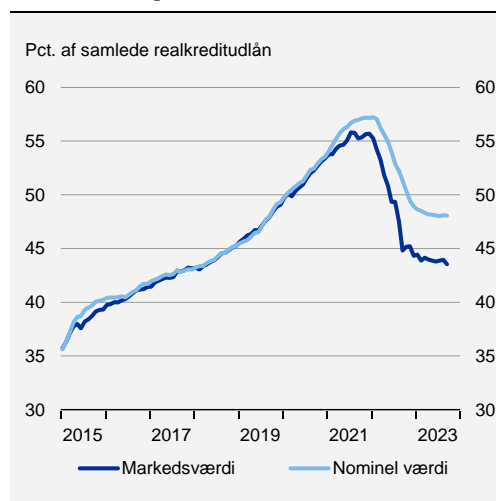
Renteudviklingen og konverteringerne har også ført til, at husholdningerne i stigende grad har foretrukket variabelt forrentede realkreditlån frem for fastforrentede lån, men de senere måneder har fordelingen været omtrent uændret, *jf. figur 1.6*.

Husholdningernes samlede indlån i pengeinstitutterne (opgjort ekskl. enmandsvirksomheder) udgjorde i september 1123,5 mia. kr. Indlånsoverskuddet var dermed på 722,2 mia. kr., hvilket er 2,7 pct. højere end i samme måned året før. Den gennemsnitlige rente på husholdningernes indlån i pengeinstitutterne var i september 1,04 pct., mens den gennemsnitlige rente på lån var 5,51 pct.

Figur 1.5 Vækst i udlånet fra penge- og realkreditinstitutter til virksomheder og husholdninger

Figur 1.6 Andelen af fastforrentede realkreditlån til husholdningerne

Anm.: I figur 1.5 er personligt ejede virksomheder medregnet under husholdninger. Opgørelsen i figur 2 er for realkreditlån til husholdningerne ekskl. personligt ejede virksomheder med sikkerhed i ejerboliger og fritidshuse.

Kilde: Danmarks Nationalbank og egne beregninger.

Uændret detailsalg i september

Detailsalget var uændret i september i forhold til august, når der tages højde for prisudviklingen, sæsonudsving og effekten af handelsdage. Detailsalget har ligget på nogenlunde samme niveau siden starten af året, når der ses bort fra det kraftige dyk i juli, jf. figur 1.7.

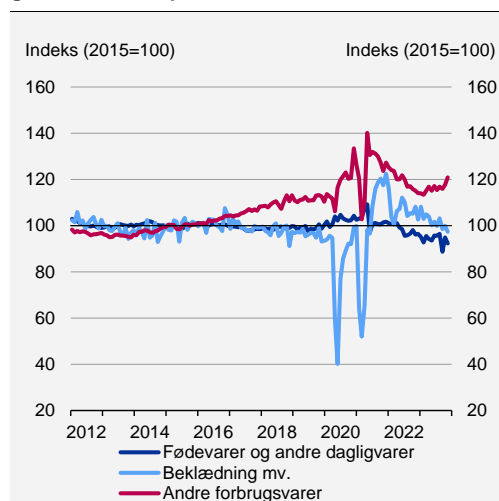
Niveauet for detailsalget er også på højde med niveauet for detailsalget i 2019, dvs. før coronapandemien, den efterfølgende genopretning af forbruget og senest inflationsudviklingen, som førte til store udsving i detailsalget.

Udviklingen i det samlede detailsalg i september dækker over en stigning i salget af *andre forbrugsvarer* på 2,7 pct., mens salget af *fødevarer og andre dagligvarer* samt varegruppen *beklædning mv.* faldt med henholdsvis 2,8 pct. og 2,5 pct., jf. figur 1.8.

Figur 1.7 Mængdeindeks for detailomsætningen

Figur 1.8 Mængdeindeks for detailomsættningens underkomponenter

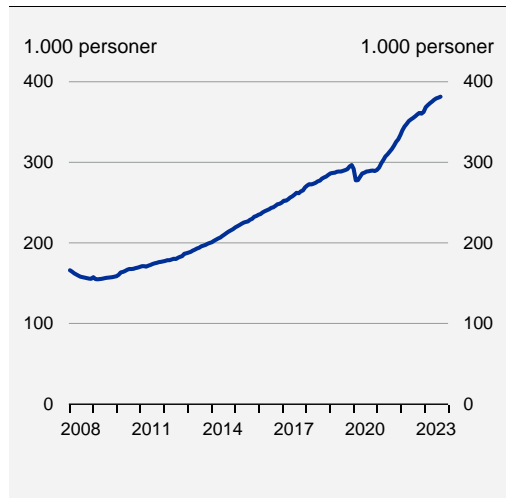
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Mindre stigning i udenlandsk arbejdskraft i august

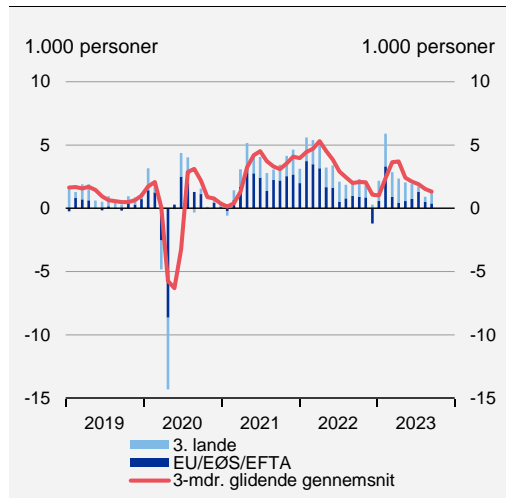
Fra juli til august steg antallet af udenlandske statsborgere i lønmodtagerbeskæftigelse i Danmark med 1.300 personer (sæsonkorrigeret). Det samlede antal af udenlandske lønmodtagere i Danmark er nu på godt 381.500 personer, *jf. figur 1.9*. Der er dermed fortsat vækst i antallet af udenlandske lønmodtagere, men de seneste tal understøtter den generelt aftagende tendens, der har gjort sig gældende siden starten af året, *jf. figur 1.10*. Trods den aftagende tendens, er antallet af udenlandske lønmodtagere samlet set steget betydeligt med i alt 19.000 personer siden årsskiftet.

Månedens stigning er hovedsageligt drevet af en stigning på godt 900 lønmodtagere fra 3. lande, men også antallet af lønmodtagere fra EU/EØS/EFTA-landene steg med knap 400 personer. Antallet af lønmodtagere fra Ukraine var omtrent uændret i august. Siden februar 2022 er der kommet godt 9.200 flere ukrainske statsborgere i lønmodtagerbeskæftigelsen, hvilket i høj grad er kommet fra fordrevne fra Ukraine. Denne tilstrømning har dog fulgt en faldende tendens siden marts, hvilket blandt andet skal ses i lys af, at der er en stor andel, som allerede er kommet i beskæftigelse. Det vurderes, at 77 pct. af de fordrevne under særloven, der står til rådighed for arbejdsmarkedet, var kommet i beskæftigelse i august. Det er en stigning fra 75 pct. i juli.¹

Figur 1.9 Udenlandske statsborgere i lønmodtagerbeskæftigelse

Figur 1.10 Månedlig tilstrømning af udenlandske lønmodtagere

Anm.: Sæsonkorrigeret og opjusteret på baggrund af det sædvanlige mønster i efterregistreringer. Opgørelsen er behæftet med usikkerhed, særligt for de seneste måneder, og skal derfor tolkes med forsigtighed. 3. lande inkluderer statsløse.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

¹ Jf. *Monitorering af fordrevne personer fra Ukraine*, Jobindsats.dk, 16. oktober 2023.

Stor stigning i tilgangen af nye biler i september

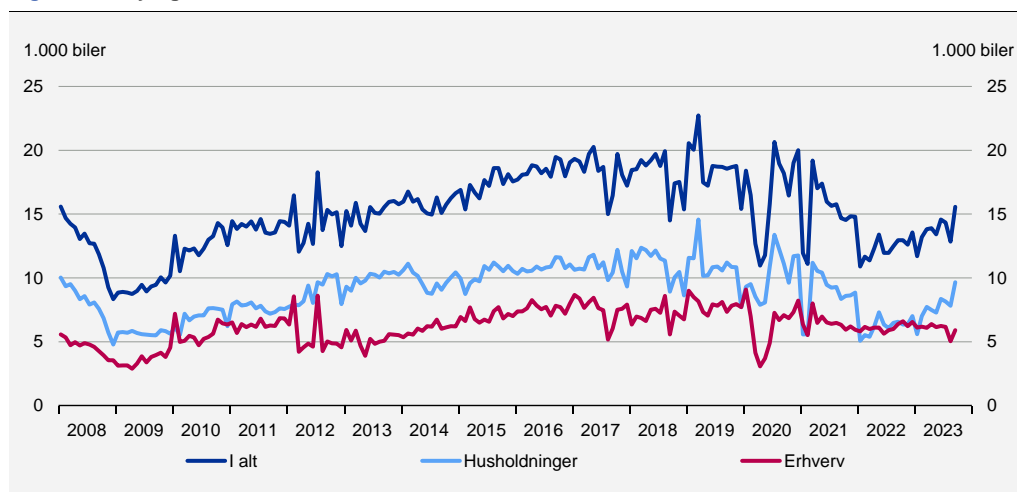
Der blev solgt og leaset 15.600 nye personbiler i september (sæsonkorrigeret). Det er ca. 21 pct. flere nyregistrerede køretøjer end i august. Der har været en stigende tendens siden starten af 2022, men niveauet for bilsalget er fortsat relativt lavt i historisk perspektiv, *jf. figur 1.11*.

Udviklingen i september skyldes både en tilbagegang i salget af biler til husholdninger (23,6 pct.) og en tilbagegang i salget af biler til erhverv (17,2 pct.).

De sæsonkorrigerede tal skal tolkes varsomt, da både afgiftsændringer, forsyningsproblemer og restriktioner i forbindelse med covid-19 har medført store udsving i sæsonmønstret de seneste år. Den samlede tilgang af nye biler over de seneste 12 måneder var 5,4 pct. større end i den forudgående 12-måneders periode. Det er primært drevet af en stigning på 9,5 pct. i tilgangen til husholdninger, mens tilgangen i erhverv var på 0,8 pct.

Det er køb og leasing af elbiler, der har trukket fremgangen gennem det seneste år. Der har været en stigning i tilgangen på 76,6 pct. i den seneste 12-måneders perioder, mens tilgangen af benzin, diesel og plugin hybrid biler er gået tilbage. Elbilerne udgjorde dermed knap en tredjedel af alle nye personbiler i den seneste 12-måneders periode.

Figur 1.11 Nyregistrerede biler

Anm.: Tilgang af biler omfatter såvel køb som leasing af biler. Serierne er sæsonkorrigerede.

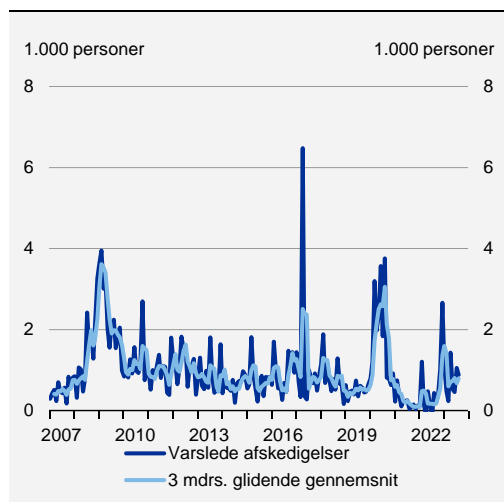
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Lidt færre varslede afskedigelser i september

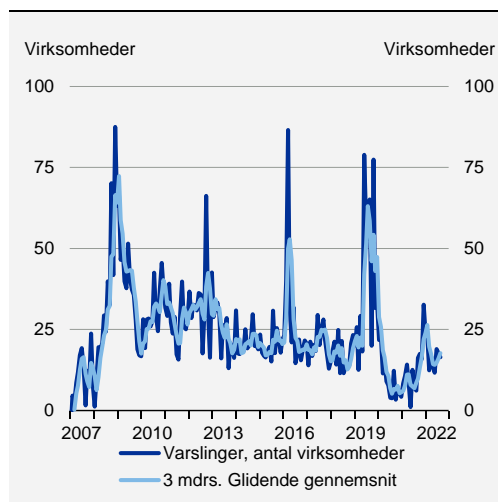
Der blev varslet 600 afskedigelser i september (sæsonkorrigeret), hvilket er et fald i forhold til august, hvor antallet af varslede afskedigelser lød på 800, *jf. figur 1.12*. Varslingerne kom primært i brancherne *industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed* samt *handel og transport*. Antallet af varslede afskedigelser varierer betydeligt fra måned til måned, men det gennemsnitlige antal varslede afskedigelser pr. måned er steget i 2023 set i forhold til både 2021 og 2022, hvor de lå på meget lave niveauer. Således har der i gennemsnit været knap 800 varslede afskedigelser pr. måned i 2023 indtil videre, hvilket er flere end i 2021 og 2022, hvor gennemsnittet var hhv. 200 og 600 pr. måned. Det er dog fortsat under gennemsnittet fra 2007 til 2019, hvor der i en gennemsnitlig måned var godt 1.000 varslinger. Tendensen peger dog opad.

Varslingerne fordelte sig i juli på 19 virksomheder (sæsonkorrigeret), *jf. figur 1.13*. Det er en enkelt virksomhed mere end i august, men lidt færre end hvad man så i slutningen af 2022 og starten af 2023. Fra 2007 til 2019 var der i en gennemsnitlig måned 25 virksomheder med varslede afskedigelser. De sæsonkorrigerede tal bør tolkes varsomt som følge af de store udsving i antallet af varslede afskedigelser. Jobindsats bemærker, at især data for den seneste måned vil blive revideret ved næste opdatering grundet efterregistreringer.

Figur 1.12 Varslede afskedigelser

Figur 1.13 Virksomheder med varslinger

Anm.: Egen sæsonkorrektion.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Fortsat flad udvikling i byggebeskæftigelsen i 3. kvartal 2023

Byggebeskæftigelsen steg med 1.700 personer til 194.600 personer i 3. kvartal 2023 (sæsonkorrigeret) ifølge den spørgeskemabaserede opgørelse fra Danmarks Statistik. Byggebeskæftigelsen har været omtrent uændret siden starten af 2022, hvor der var ca. 100 flere i byggebeskæftigelsen, jf. figur 1.14.

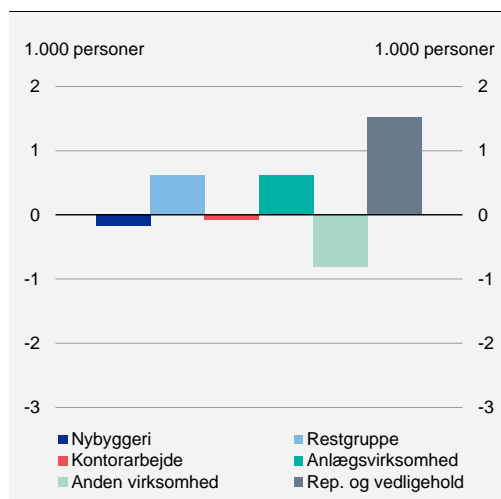
Stigningen i 3. kvartal 2023 blev primært trukket af en stigning i beskæftigelsen inden for *reparation og vedligehold* (+1.500), mens der også var fremgang inden for *anlægsvirksomhed* (+600), jf. figur 1.15. Omvendt faldt beskæftigelsen inden for *nybyggeri* (-200), *kontorarbejde* (-100) og *anden virksomhed* (-600). Generelt har beskæftigelsen særligt været faldende inden for nybyggeriet det seneste år, hvor der relativt til 3. kvartal 2022 er kommet 4.250 færre beskæftigede, svarende til et fald på knap 9 pct. Dette er dog blevet modsvaret af en omtrent tilsvarende fremgang inden for anlægsvirksomhed, reparation og vedligehold.

Opgørelsen af byggebeskæftigelsen er baseret på en stikprøve med dertilhørende usikkerhed. Nationalregnskabet's opgørelse har generelt haft en svagt aftagende tendens fra 4. kvartal 2022 til 2. kvartal i år, mens udviklingen i den stikprøvebaserede opgørelse har været mere flad. Overordnet set følger de to opgørelser dog hinanden, og statistikken om byggebeskæftigelsen kan derfor anvendes som en første indikator for udviklingen i nationalregnskabet.

Figur 1.14 Byggebeskæftigelsen

Figur 1.15 Ændring i byggebeskæftigelsen efter arbejdets art, 2. kvartal 2023 til 3. kvartal 2023

Anm.: I figur 1.15 udgøres restgruppen af beskæftigede, der ikke var på arbejde pga. midlertidige forhold som dårligt vejr, ferie, sygdom, undervisning og lignende.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Lønmodtagerbeskæftigelsen rundede 3 millioner i august

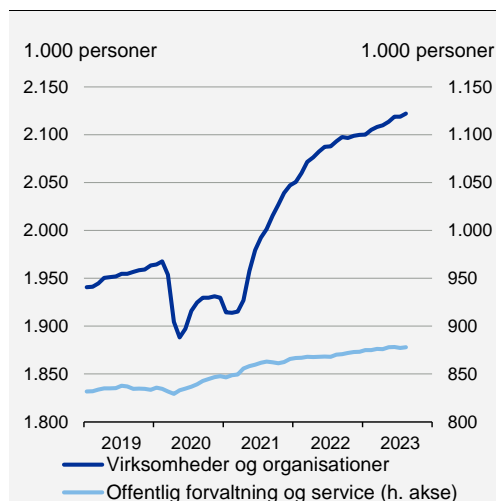
Lønmodtagerbeskæftigelsen steg med 4.300 personer i august (sæsonkorrigeret). Dermed rundede den samlede lønmodtagerbeskæftigelse 3 millioner for første gang og er nu på 3.000.600 personer. Med månedens stigning blev fremgangen i lønmodtagerbeskæftigelsen dermed også genoptaget i et højt tempo efter en tilbagegang i juli. Siden årsskiftet er der nu kommet 27.100 flere lønmodtagere på arbejdsmarkedet.

Underliggende var der en bredt funderet vækst i august på tværs af både sektorer og brancher. Således var der fremgang i både antallet af private lønmodtagere, offentlige lønmodtagere og kun nævneværdig tilbagegang i én ud af ti brancher. Antallet af lønmodtagere i *virksomheder og organisationer* steg således med 3.300 personer, mens der kom 900 flere lønmodtagere i *offentlig forvaltning og service*, jf. figur 1.16.

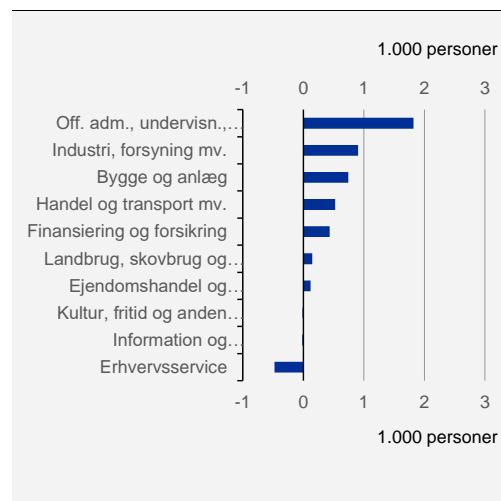
På tværs af den bredt funderede branchefremgang var der især stigninger i brancherne *offentlig administration, undervisning og sundhed* (+1.800), *industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed* (+900) samt *bygge og anlæg* (+700), jf. figur 1.17. Den eneste branche, hvor der var en nævneværdig tilbagegang i august var *erhvervs-service* (-500). Det er dog værd at påpege, at der i brancherne *information og kommunikation* samt *kultur og fritid* nu har været en afdæmpet tilbagegang i henholdsvis otte måneder og tre måneder i træk.

Set i forhold til den seneste opgørelse er antallet af lønmodtagere i juli blevet nedjusteret med 1.000 personer som følge af et mere fuldent datagrundlag. Revisionen indebærer, at juli nu er den eneste måned med tilbagegang siden januar 2021.

Figur 1.16 Lønmodtagerbeskæftigelsen

Figur 1.17 Brancheudvikling i seneste måned

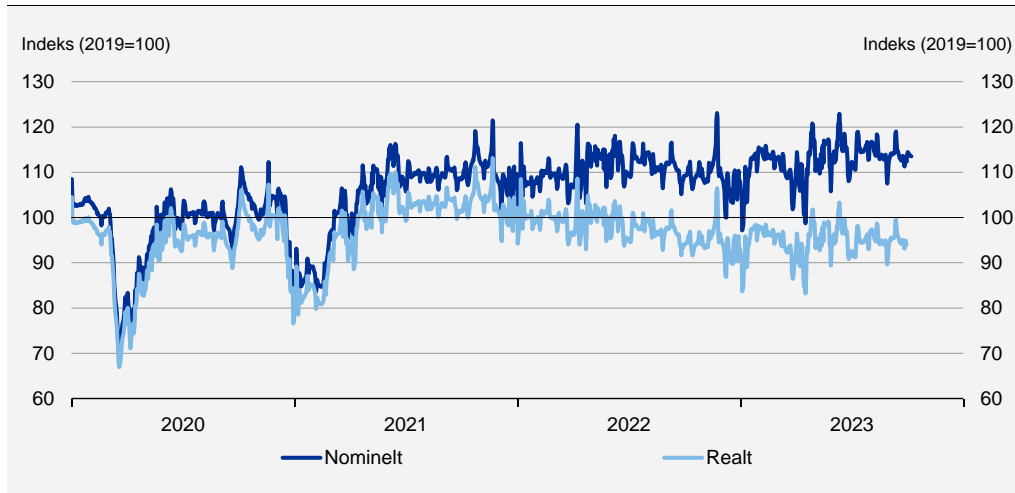

Anm.: Sæsonkorrigeret.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Kortsigtsindikatorer for Danmark

Figur 1.18 Nominelle korttransaktioner i alt var 13,5 pct. højere i begyndelsen af uge 41 sammenlignet med samme tidspunkt i 2019. **Korrigeret for prisudviklingen** var korttransaktioner i alt i udgangen af uge 39 6,1 pct. lavere end samme tidspunkt i 2019.

Anm.: Figuren viser et tougers glidende gennemsnit af faktiske korttransaktioner i forhold til samme tidspunkt i 2019 foretaget både i danske og udenlandske butikker med betalingskort og MobilePay for omkring 1 mio. danske Danske Bank-kunder med aktive konti.

Kilde: Danske Bank Spending Monitor og egne beregninger.

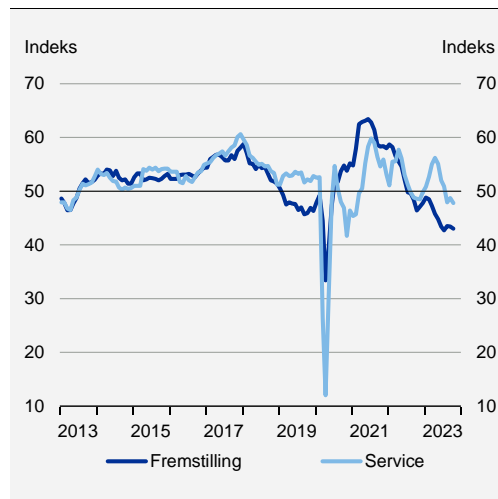
2. Internationale nøgletal

Euroområdet

Figur 2.1 Forbrugertilliden faldt med 0,1 indekspoint i oktober. Det er tredje måned i træk, at forbrugertilliden falder efter en længere periode med fremgang.

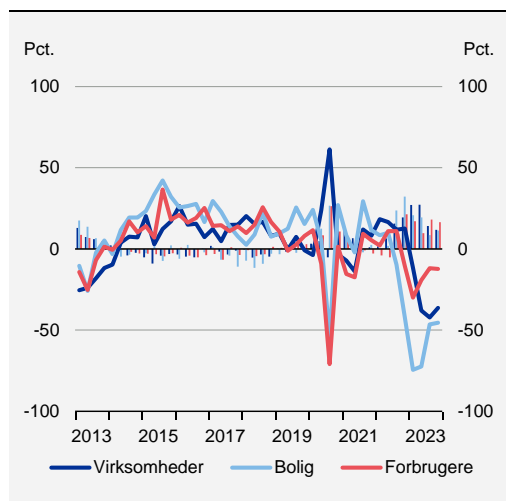

Figur 2.2 Erhvervstilliden inden for fremstilling faldt 0,4 indekspoint i oktober. Erhvervstilliden inden for service faldt 0,9 indekspoint i samme periode.

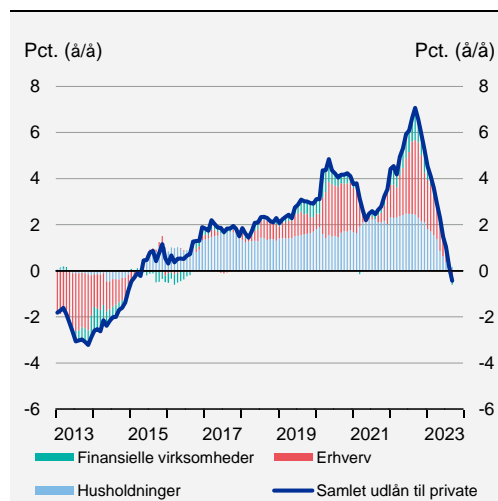

Anm.: Den stiplede linje i figur 2.1 angiver det historiske gennemsnit i perioden 1985-2021. Erhvervstilliden i figur 2.2 er målt ved PMI-indekset. Et niveau over 50 indikerer fremgang.
Kilde: Macrobond.

Figur 2.3 Udlånsundersøgelsen viser kreditstramninger for virksomheder, boliger og forbrugere i 3. kvartal 2023. I samme periode faldt låneefterspørgslen for virksomheder, boliger og forbrugere.

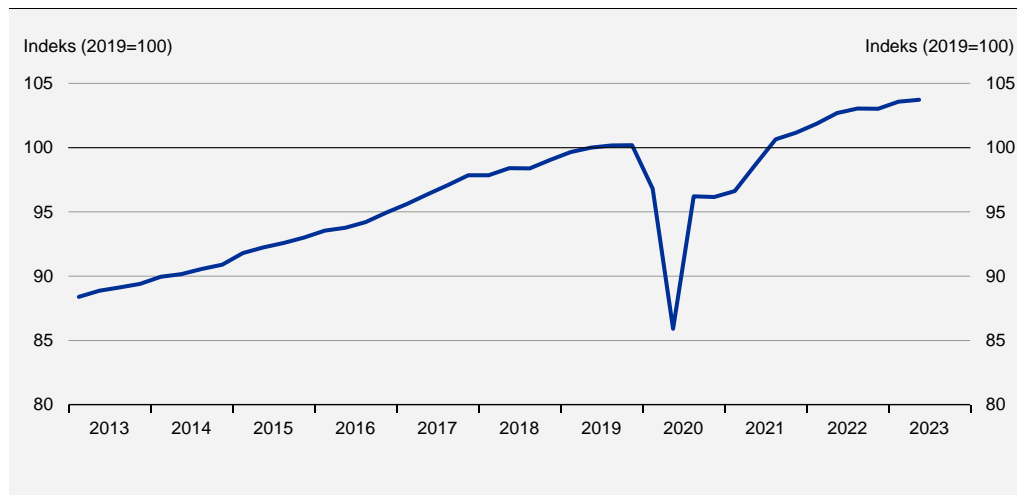

Figur 2.4 Det samlede udlån til private lå i september 0,4 pct. under niveauet fra samme måned sidste år. Det er første gang siden 2015, at der er en tilbagegang i udlån til private sammenlignet med samme måned året forinden.

Anm.: I figur 2.3 viser søjlerne ændringer i kreditstandarderne. Positive værdier indikerer stramninger, mens negative tal lempelser. Kurverne angiver ændringer i låneefterspørgslen.
Kilde: Macrobond.

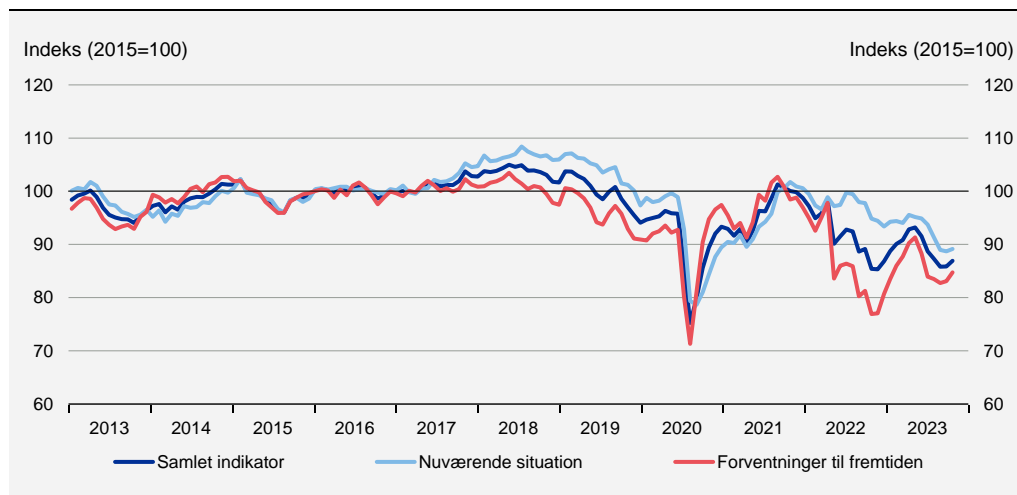
Figur 2.5 Den kvartalsvise BNP-vækst for 2. kvartal 2023 blev ved seneste revision opjusteret med 0,1 pct.-point til 0,2 pct. Den årlige BNP-vækst var uændret på 1,0 pct.

Kilde: Macrobond.

Tyskland

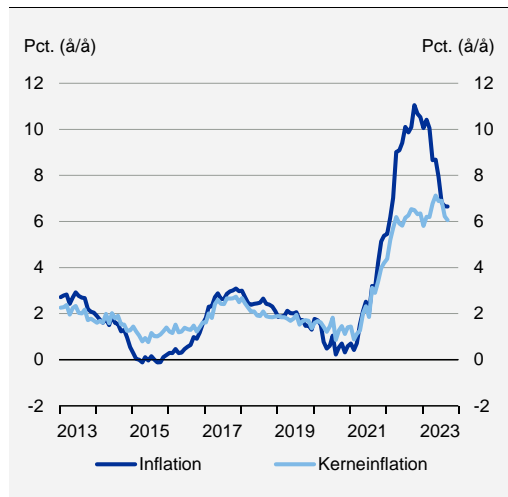
Figur 2.6 Erhvervstilliden steg med 1,3 pct. i oktober. Udviklingen i den samlede indikator afspejler udviklingen i både **nuværende situation** og **forventninger til fremtiden**, som steg med henholdsvis 0,5 pct. og 2,0 pct.

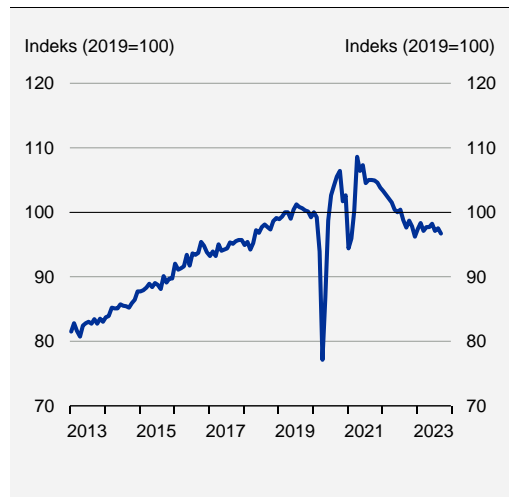
Kilde: Macrobond.

Storbritannien

Figur 2.7 Inflationen var uændret på 6,7 pct. i september. **Kerneinflationen** aftog 0,2 pct.-point til 6,1 pct. i samme periode.

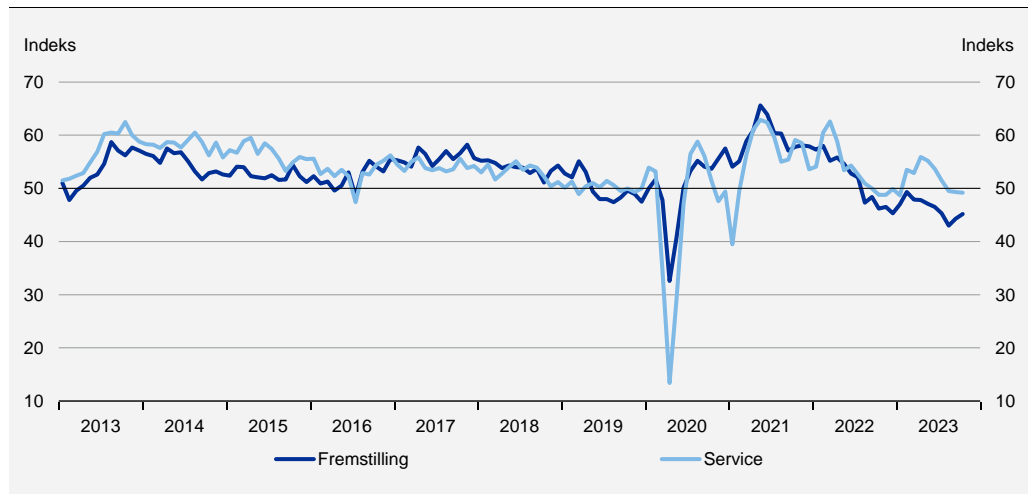

Figur 2.8 Detailsalget faldt 0,8 pct. i september og lå dermed 0,9 pct. lavere sammenlignet med samme måned sidste år.

Anm.: Kerneinflationen i figur 2.7 angiver udviklingen i forbrugerpriserne ekskl. prisudviklingen i energi og fødevarer.
Kilde: Macrobond.

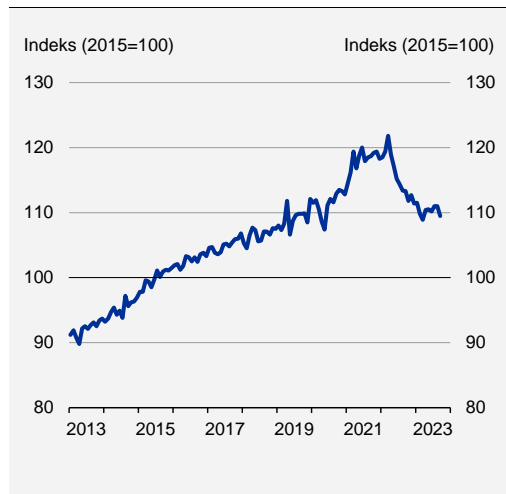
Figur 2.9 Erhvervstilliden inden for fremstilling steg 0,9 indkspoint i oktober, mens **erhvervstilliden inden for service** aftog 0,1 indkspoint i samme periode. Begge indeks indikerer fortsat tilbagegang.

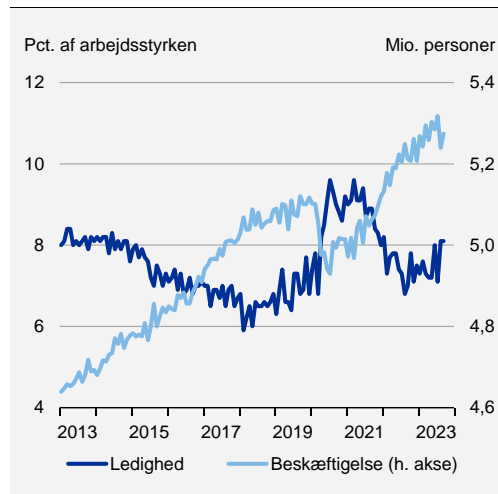
Anm.: Erhvervstilliden i figur 2.9 er målt ved PMI-indekset. Et niveau over 50 indikerer fremgang.
Kilde: Macrobond.

Sverige

Figur 2.10 Detailsalget faldt 1,4 pct. i september. Dermed ligger detailsalget 3,8 pct. under niveauet fra samme måned sidste år.

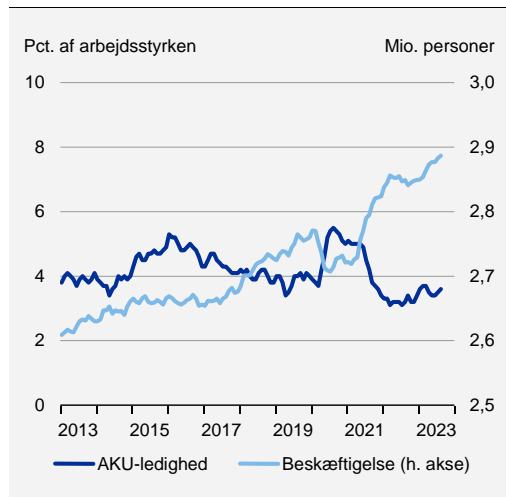
Figur 2.11 Ledigheden var uændret på 8,1 pct. i september. **Beskæftigelsen** steg med 0,7 pct. i samme periode og lå dermed 1,2 pct. højere sammenlignet med samme måned året før.

Kilde: Macrobond.

Norge

Figur 2.12 Ledigheden steg med 0,1 pct.-point i august. **Beskæftigelsen** steg dog også med omtrent 4.000 personer.

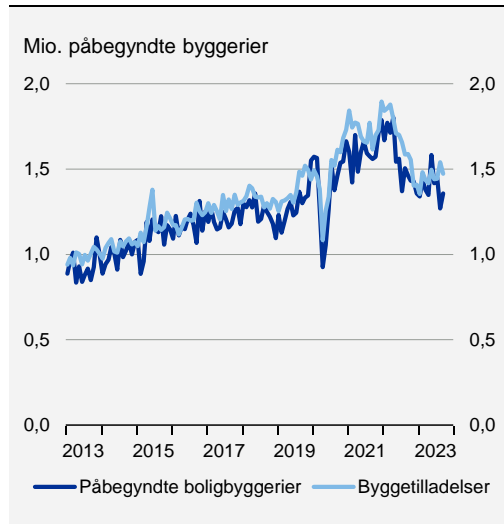
Figur 2.13 Detailsalget faldt med 0,3 pct. i september. Dermed ligger detailsalget 2,5 pct. under niveauet fra samme måned sidste år.

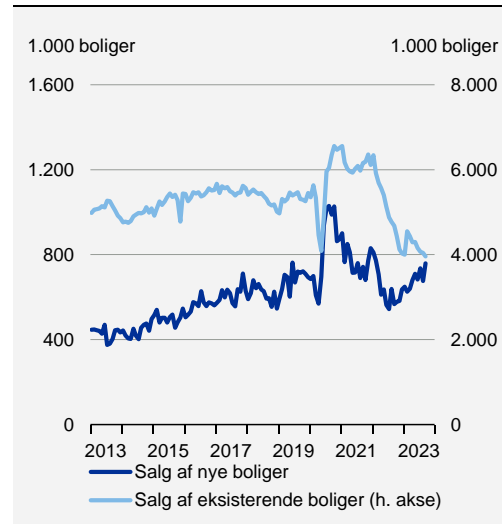
Kilde: Macrobond.

USA

Figur 2.14 Byggetilladelser faldt med 4,4 pct. i september. Påbegyndte boligbyggerier steg med 7,0 pct. Byggetilladelser og påbegyndte boligbyggerier lå i september begge 7,2 pct. under niveauet fra samme måned sidste år.

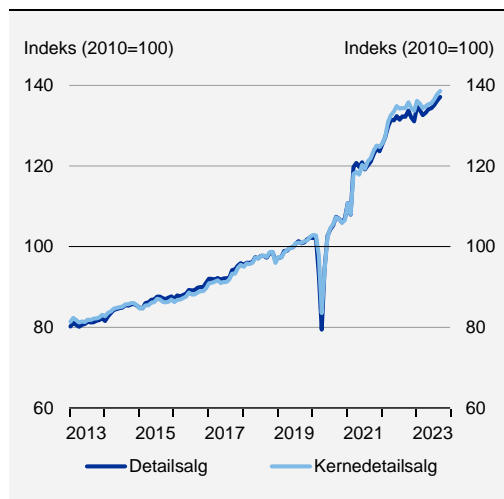

Figur 2.15 Salget af nye boliger steg med 12,3 pct. i september sammenlignet med den foregående måned, hvorimod salget af eksisterende boliger faldt med 2,0 pct.

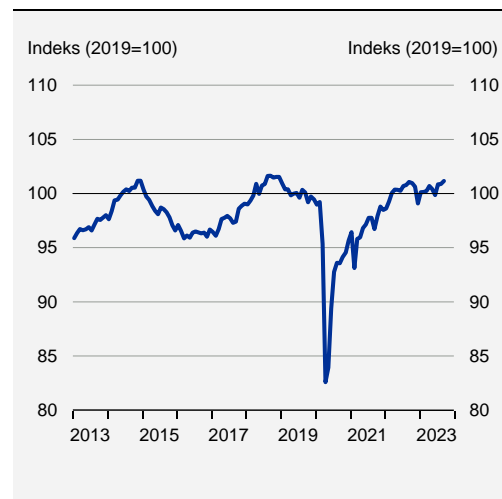

Kilde: Macrobond.

Figur 2.16 Detailsalg steg 0,7 pct. i september, mens kernetetailsalget steg 0,6 pct. i samme periode. Indeksene ligger nu henholdsvis 3,8 pct. og 3,2 pct. højere sammenlignet med samme måned sidste år.

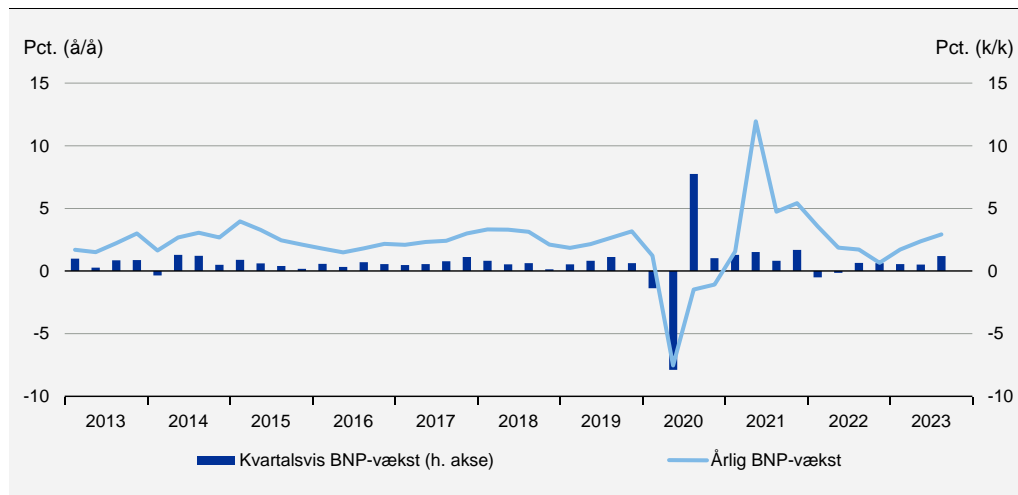
Figur 2.17 Industriproduktionen steg 0,3 pct. i september og lå dermed 0,1 pct. over niveauet for samme måned sidste år.

Anm.: Kernetetailsalget i figur 2.16 angiver detailsalget uden salg af biler.
Kilde: Macrobond.

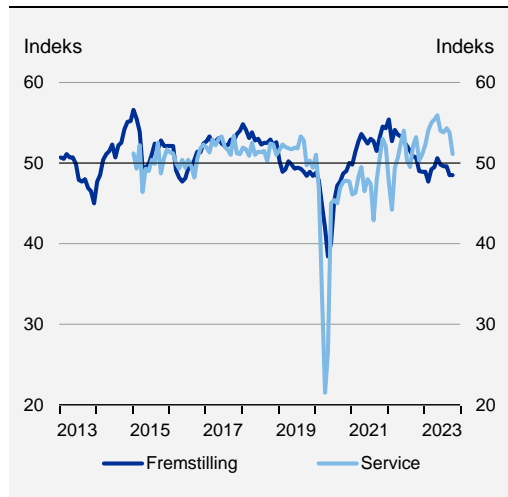
Figur 2.18 BNP-indikatoren viste en kvartalsvis vækst på 1,2 pct. i 3. kvartal 2023, hvilket særligt skyldes store stigninger i det private forbrug samt eksporten.

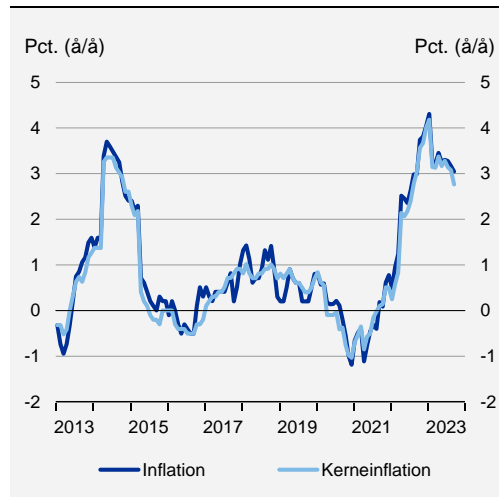
Kilde: Macrobond.

Japan

Figur 2.19 Erhvervstilliden inden for fremstilling var uændret i oktober, mens **erhvervstilliden inden for service** aftog med 2,7 indekspoint i samme periode. Indekset for fremstilling indikerer tilbagegang, mens indekset for service fortsat indikerer fremgang.

Figur 2.20 Inflationen faldt med 0,2 pct.-point til 3,0 pct. i september. **Kerneinflationen** faldt med 0,3 pct.-point til 2,8 pct.

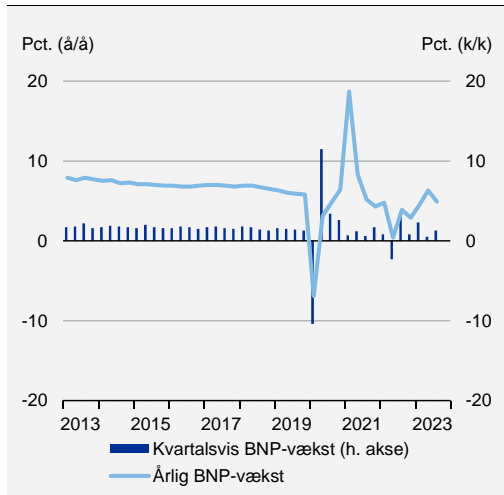

Anm.: Erhvervstilliden i figur 2.19 er målt ved PMI-indekset. Et niveau over 50 indikerer fremgang.

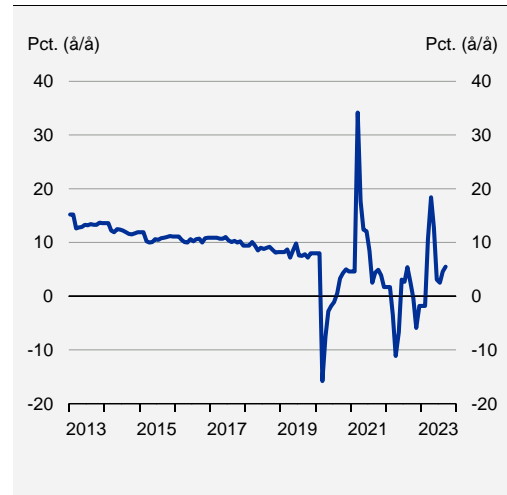
Kilde: Macrobond.

Kina

Figur 2.21 Den kvartalsvise BNP-vækst var 1,3 pct. i 3. kvartal 2023. Den årlige BNP-vækst var 4,9 pct. i samme periode.

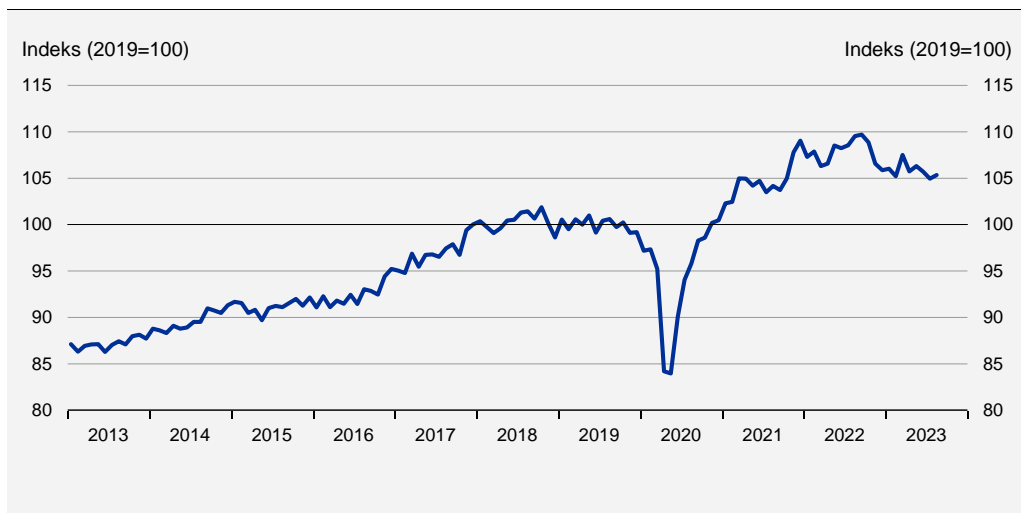
Figur 2.22 Detailsalget lå 5,5 pct. højere i september sammenlignet med samme måned sidste år.

Kilde: Macrobond.

Verden

Figur 2.23 Verdenshandelen steg med 0,4 pct. i august sammenlignet med den foregående måned.

Kilde: Macrobond.

3. Renter, oliepriser, valuta- og aktiemarkeder

ECB's rentemøde d. 26 oktober bød ikke på ændringer i pengepolitikken. ECB bemærkede, at udviklingen i inflationen har været nedadgående og, at de allerede indførte rentestigninger fortsat ikke er fuldt afspejlet i finansieringsbetingelserne.

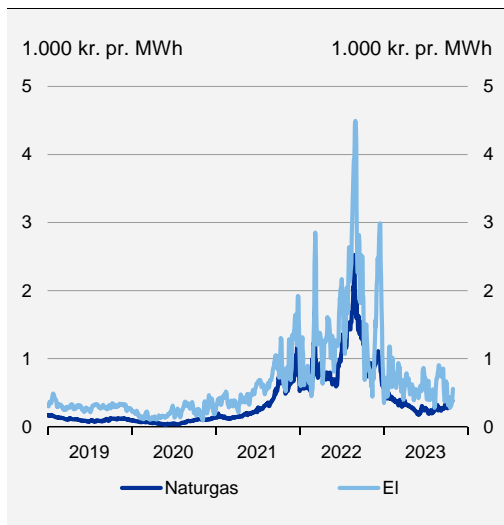
De seneste to uger har budt på stigninger i renten på 10-årige statsobligationer. De største stigninger sås i USA og Storbritannien, hvor renterne steg med henholdsvis 0,20 pct.-point og 0,15 pct.-point. Dermed er den amerikanske rente på statsobligationer nu steget med 1,00 pct.-point de seneste tre måneder, mens den danske rente er steget med 0,39 pct.-point.

På aktiemarkedet har der været tilbagegang i de centrale aktieindeks de seneste to uger, hvilket blandt andet skal ses på baggrund af rentestigningerne. Det danske OMX C25-indeks faldt mest markant med 6,5 pct., men store fald sås også for det amerikanske S&P 500-indeks (-5,1 pct.), det europæiske Eurostoxx 600-indeks (-4,2 pct.) og det britiske FTSE 100-indeks (-3,6 pct.). Alle de centrale aktieindeks ligger betydeligt lavere end for tre måneder siden, *jf. tabel 3.2*.

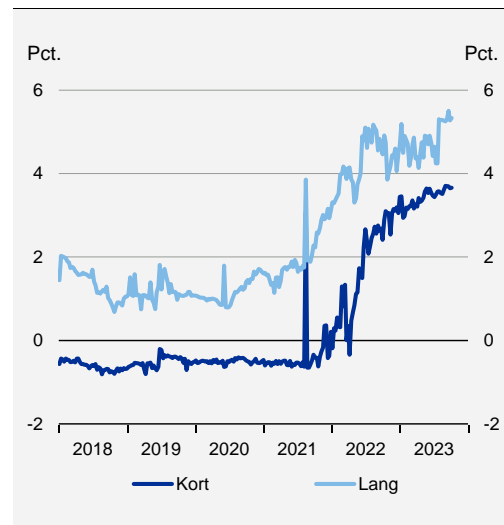
Det effektive kronekursindeks er steget med 0,1 pct. den seneste uge., men der har ikke været betydelige ændringer i valutakursen til Danmarks største handelspartnere.

På energimarkedet var der en lille stigning i prisen på naturgas i Europa, som også er steget betydeligt de seneste tre måneder. Prisen på naturgas er dog fortsat langt under prisniveauet fra sidste år, *jf. tabel 3.2*. Prisen på el i Danmark er næsten fordoblet de seneste to uger fra 379 kr. pr. MWh til 673 pr. MWh, men er 37 pct. lavere end samme tidspunkt året før.

Figur 3.1 Priser på naturgas og el

Figur 3.2 Renter for korte og lange realkreditlån

Anm.: Naturgasprisen er målt ved futuresprisen på levering i førstkomende måned i det hollandske Title Transfer Facility (TTF).
 Elprisen er målt som et syvdages glidende gennemsnit af elprisen i Østdanmark (Nordpool) Den korte realkreditrente består af et gennemsnit af realkreditrenter med et- og toårig løbetid. Den lange realkreditrente består af et gennemsnit af 30-årige realkreditrenter. Realkreditrenterne offentliggøres ugentligt af Finans Danmark og med en uges forsinkelse.
 Kilde: Macrobond.

Tabel 3.1 Renter¹

	Torsdag 26/10	Seneste 2 uger	Seneste 3 måneder	Seneste 12 måneder
Danske renter:	Pct. p.a.:	Ændring, pct.-point		
3-måneders pengemarkedsrente	3,77	0,01	0,22	2,03
Kort realkreditlån ²	3,66	0,13	0,02	1,58
Langt realkreditlån ²	5,33	0,05	0,43	0,26
Nationalbankens satser:	Pct. p.a.:	Ændring, pct.-point		
Diskonto	5,30	0,00	0,50	2,95
Indskud på folio	3,60	0,00	0,50	2,95
Indskudsbeviser	3,60	0,00	0,50	2,95
Udlån	3,75	0,00	0,50	2,95
Ledende renter i udlandet:	Pct. p.a.:	Ændring, pct.-point		
USA (federal funds rate)	5,50	0,00	0,25	2,25
Japan (unc. call rate)	-0,10	0,00	0,00	0,00
Sverige (repo)	4,00	0,00	0,25	2,25
Euroområdet (ref rente)	4,50	0,00	0,50	3,25
Storbritannien (repo)	5,25	0,00	0,25	3,00
Rente på 10-årige statsobligationer:	Pct. p.a.:	Ændring, pct.-point		
Danmark	3,13	0,07	0,39	0,77
USA	4,86	0,20	1,00	0,90
Japan	0,88	0,08	0,42	0,64
Tyskland	2,85	0,06	0,41	0,86
Storbritannien	4,61	0,15	0,34	1,13
Rentespænd til Tyskland:	Pct.-point	Ændring, pct.-point		
Kort (3-måneders)	-0,16	0,06	-0,01	-0,30
Langt (10-årigt):	0,28	0,01	-0,02	-0,09

1) Der anvendes lukkekurser for renter.

2) Den korte realkreditrente består af et gennemsnit af realkreditrenter med et- og toårig løbetid. Den lange realkreditrente består af et gennemsnit af 30-årige realkreditrenter. Realkreditrenterne offentliggøres ugentligt og med en uges forsinkelse.

Kilde: Macrobond, Finans Danmark og Danmarks Nationalbank.

Tabel 3.2 Valutakurser mv.¹

	Torsdag 26/10	Seneste 2 uger	Seneste 3 måneder	Seneste 12 måneder
Valutakurser²		Ændring, pct.		
Effektiv kronekursindeks (1980=100) ³	104,84	0,08	-0,38	2,09
EUR/DKK	746,25	0,01	0,15	0,31
USD/DKK	707,97	0,05	5,11	-4,86
SEK/DKK	63,32	-0,01	-1,72	-7,14
NOK/DKK	63,07	-0,02	-5,09	-13,17
GBP/DKK	858,46	-0,04	-1,36	-0,38
JPY/DKK	4,71	0,00	-1,85	-7,59
JPY/EUR	0,63	0,00	-2,00	-7,87
GBP/EUR	115,04	-0,01	-1,51	-0,69
USD/EUR	94,87	0,01	4,96	-5,15
CNY/EUR	12,97	0,00	2,58	-6,30
USD/CNY	731,56	0,02	2,31	1,23
Aktiekurser (kursindeks):		Ændring, pct.		
Danmark, OMX C25	1.592,86	-6,45	-11,96	1,78
USA, S&P 500	4.137,23	-5,07	-9,41	8,67
Japan, Nikkei 225	30.601,78	-3,61	-6,33	11,91
Kina, Shanghai Composite	3.500,00	-1,60	-6,12	1,44
Euroområdet, Eurostoxx 600	423,36	-4,22	-8,23	7,82
Storbritannien, FTSE 100	7.354,57	-3,59	-4,20	3,97
Olie- og naturgaspriser:		Ændring, niveau		
Brent (USD)	87,22	-0,38	4,59	-7,44
Brent (DKK)	617,49	1,37	60,95	-86,89
Naturgas (EUR)	50,81	1,35	21,53	-56,58
EI (DKK)	673,14	293,82	179,06	-210,89

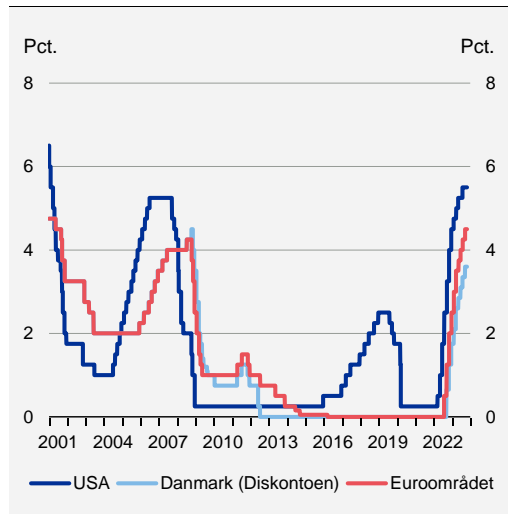
1) Der anvendes lukkekurser for valutakurser og aktier.

2) X/Y betyder pris i valuta Y for 100 enheder af valuta X. Når tallet vokser, betyder det, at værdien af den første valuta (X) øges i forhold til værdien af den anden valuta (Y).

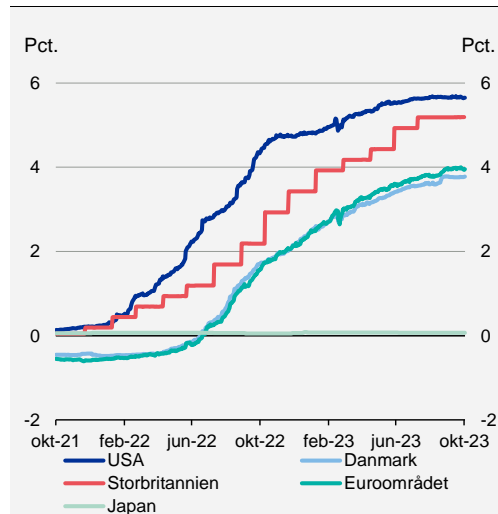
3) En stigning i det effektive kronekursindeks er et udtryk for, at den danske krone er styrket over for Danmarks største handelspartnere.

Kilde: Macrobond, Finans Danmark og Danmarks Nationalbank.

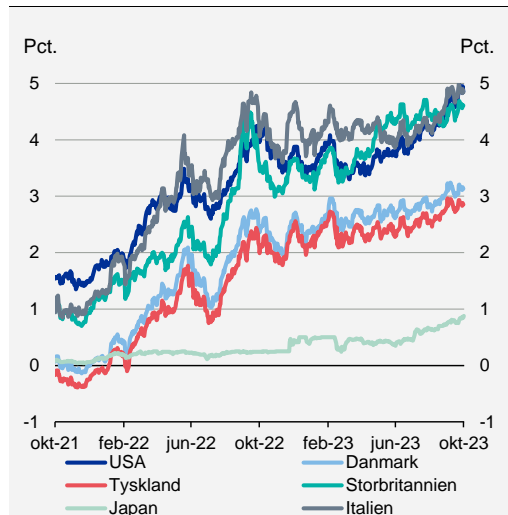
Figur 3.3 Pengepolitiske renter

Figur 3.4 3-måneders renter

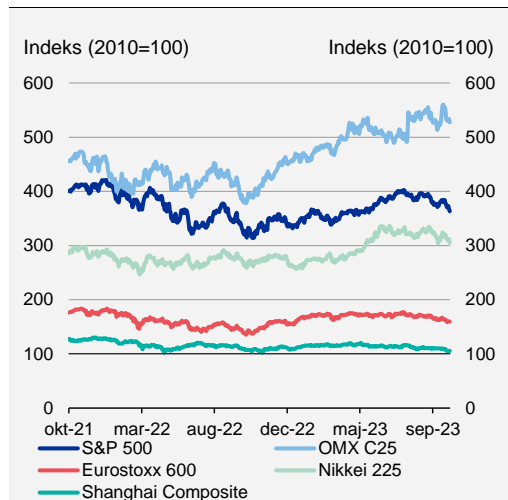
Figur 3.5 10-årige statsobligationsrenter

Figur 3.6 Prisen pr. tønde Brent-olie

Figur 3.7 Udvalgte aktieindeks

Figur 3.8 Udvalgte valutakurser

Anm.: I figur 3.8 vises 100 japanske yen pr. dollar.
 Kilde: Macrobond og Danmarks Nationalbank.

4. Prognoseoversigt for 2023

Tabel 4.1 20. september 2023

	ØM	IMF	DØR	NB	Nordea	DB	AE	OECD	EU	DI
	Aug. 23	Okt. 23	Okt. 23	Sep. 23	Sep. 23	Sep. 23	Aug. 23	Jun. 23	Maj 23	Maj 23
Realvækst, pct.										
BNP	1,2	1,7	1,7	1,7	1,3	1,7	0,8	0,7	0,3	0,6
Privatforbrug	0,6	-	0,0	0,1	0,2	0,1	1,0	0,0	-	1,0
Offentligt forbrug	1,5	-	2,0	1,0	1,0	0,2	0,0	-1,0	-	0,4
Faste bruttoinvesteringer	-4,7	-	-	-	-3,8	-5,2	-	-2,7	-	-3,6
Offentlige investeringer	3,6	-	3,7	-0,2	-3,2	-2,0	1,7	-	-	5,6
Boliginvesteringer	-12,9	-	-13,0	-11,9	-13,7	-12,6	-12,7	-	-	-6,3
Erhvervsinvesteringer ¹⁾	-3,6	-	-4,1	-4,1	-	-3,1	-5,5	-	-	-4,3
Lagerinvesteringer ²⁾	-1,7	-	-1,6	-1,5	0,0	-1,4	-1,7	-0,2	-	-1,2
Eksport	5,4	-	9,6	7,0	6,0	6,7	4,3	2,1	-	1,6
Import	1,1	-	4,6	1,3	2,7	0,8	-0,6	1,4	-	-1,2
Beskæftigelsesændring, 1.000 personer ³⁾	32	-	37	37	-	40	32	-	-	26
Ledighed, 1.000 personer ⁴⁾	85	-	73	84	84	84	-	-	-	87
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken ⁴⁾	2,6	5,0	-	-	2,9	2,9	-	5,4	5,0	2,7
Betalingsbalance, mia. kr.	266	-	351	-	350	364	-	-	-	-
- Do. i pct. af BNP	9,6	11,4	12,3	12,0	12,4	12,5	-	10,3	10,7	-
Offentlig saldo, mia. kr.	56	-	-	-	65	60	55	-	-	-
- Do. i pct. af BNP	2,0	-	1,8	3,1	2,3	2,1	2,0	2,4	2,3	-
Forbrugerpriser, pct. år-år ⁵⁾	3,8	4,2	3,8	3,8	4,0	4,0	3,7	4,9	4,3	-
Timeløn, pct. år-år ⁶⁾	4,5	-	4,5	4,2	3,7	4,3	-	-	-	-
Boligpriser, pct. år-år	-4,5	-	-2,5	-3,2	-2,2	-3,0	-5,0	-	-	-

1) Dansk Industri opgør erhvervsinvesteringer ekskl. skibe og avlsdyr.

2) Lagerinvesteringerne er opgjort som vækstbidrag i pct.-point til BNP-væksten.

3) Det Økonomiske Råd opgør beskæftigelse ekskl. orlov.

4) Opgørelsen af ledigheden afhænger af, hvilket ledigheds- og arbejdsstyrkebegreb der anvendes. Økonomiministeriet anvender den registrerede bruttoledighed og arbejdsstyrken defineret som beskæftigede fra nationalregnskabet tillagt antallet af registrerede bruttoledige (ekskl. personer i aktivering med løntilskud). OECD og EU anvender arbejdskraftundersøgelsens opgørelse af ledighed og arbejdsstyrke, mens Det Økonomiske Råd anvender nettoledigheden. Andre institutioner kan anvende forskellige begreber.

5) EU og Nationalbanken anvender det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP). DØR anvender deflatoren for det private forbrug.

6) Økonomiministeriet skønner over lønudviklingen på DA-området. Nationalbanken, Det Økonomiske Råd, Danske Bank og Nordea skønner over timelønninger i industrien, der bygger på oplysninger fra Danmarks Statistik. EU-Kommissionen skønner over både den private og den offentlige sektor.

Kilde: ØM: Økonomiministeriet; NB: Danmarks Nationalbank (Udsigter for dansk økonomi); DØRS: De Økonomiske Råd (Dansk økonomi, efterår); EU: EU-Kommissionen (European Economic Forecast, Spring 2023); IMF: Internationale Valutafond (Economic Outlook); Nordea (Economic Outlook); OECD (Economic Outlook); DB: Danske Bank (Nordic Outlook); DI: Dansk Industri (Økonomisk politik og analyse); AE: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (Konjunkturudvikling).

Prognoseoversigt for 2024

Tabel 4.2 20. september 2023

	ØM	IMF	DØR	NB	Nordea	DB	AE	OECD	EU	DI
	Aug. 23	Okt. 23	Okt. 23	Sep. 23	Sep. 23	Sep. 23	Aug. 23	Jun. 23	Maj 23	Maj 23
Realvækst, pct.										
BNP	1,4	1,4	1,3	1,3	1,0	1,2	1,5	1,4	1,5	1,9
Privatforbrug	1,5	-	1,2	1,3	1,2	1,6	1,8	1,3	-	2,4
Offentligt forbrug	2,1	-	2,2	2,5	1,6	1,5	1,8	1,2	-	1,4
Faste bruttoinvesteringer	-1,6	-	-	-	-1,3	0,7	-	-1,8	-	0,3
Offentlige investeringer	0,8	-	0,9	4,4	2,9	2,7	3,4	-	-	2,5
Boliginvesteringer	-2,1	-	-2,0	0,4	-2,5	-4,3	0,4	-	-	-4,3
Erhvervsinvesteringer ¹⁾	-2,0	-	-2,4	-1,9	-	2,0	-0,3	-	-	1,4
Lagerinvesteringer ²⁾	-0,1	-	0,0	-0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	-	0,2
Eksport	3,4	-	3,1	3,8	3,1	1,7	1,0	3,1	-	2,8
Import	2,8	-	2,6	3,7	2,9	1,7	0,9	1,8	-	2,7
Beskæftigelsesændring, 1.000 personer ³⁾	-13	-	-20	-15	-	-20	-20	-	-	-4
Ledighed, 1.000 personer ⁴⁾	94	-	80	96	98	94	-	-	-	95
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken ⁴⁾	2,9	5,0	-	-	3,3	3,2	-	5,8	5,1	2,9
Betalingsbalance, mia. kr.	287	-	397	-	321	380	-	-	-	-
- Do. i pct. af BNP	9,9	9,9	13,4	11,8	11,1	12,5	-	10,2	10,7	-
Offentlig saldo, mia. kr.	29	-	-	-	40	30	35	-	-	-
- Do. i pct. af BNP	1,0	-	1,1	2,0	1,4	1,0	1,2	1,6	1,3	-
Forbrugerpriser, pct. år-år ⁵⁾	3,0	2,8	2,6	3,0	2,3	3,2	2,4	3,2	2,5	-
Timeløn, pct. år-år ⁶⁾	5,4	-	5,9	5,7	4,5	5,6	-	-	-	-
Boligpriser, pct. år-år	1,4	-	1,0	0,7	0,1	0,0	-3,0	-	-	-

1) Dansk Industri opgør erhvervsinvesteringer ekskl. skibe og avlsdyr.

2) Lagerinvesteringerne er opgjort som vækstbidrag i pct.-point til BNP-væksten.

3) Det Økonomiske Råd opgør beskæftigelse ekskl. orlov.

4) Opgørelsen af ledigheden afhænger af, hvilket ledigheds- og arbejdsstyrkebegreb der anvendes. Økonomiministeriet anvender den registrerede bruttoledighed og arbejdsstyrken defineret som beskæftigede fra nationalregnskabet tillagt antallet af registrerede bruttoledige (ekskl. personer i ak-tivering med løntilskud). OECD og EU anvender arbejdskraftundersøgelsens opgørelse af ledighed og arbejdsstyrke, mens Det Økonomiske Råd anvender nettoledigheden. Andre institutioner kan anvende forskellige begreber.

5) EU og Nationalbanken anvender det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP). DØR anvender deflatoren for det private forbrug.

6) Økonomiministeriet skønner over lønudviklingen på DA-området. Nationalbanken, Det Økonomiske Råd, Danske Bank og Nordea skønner over timelønninger i industrien, der bygger på oplysninger fra Danmarks Statistik. EU-Kommissionen skønner over både den private og den offentlige sektor.

Kilde: ØM: Økonomiministeriet; NB: Danmarks Nationalbank (Udsigter for dansk økonomi); DØRS: De Økonomiske Råd (Dansk økonomi, efterår); EU: EU-Kommissionen (European Economic Forecast, Spring 2023); IMF: Internationale Valutafond (Economic Outlook); Nordea (Economic Outlook); OECD (Economic Outlook); DB: Danske Bank (Nordic Outlook); DI: Dansk Industri (Økonomisk politik og analyse); AE: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (Konjunkturudvikling).

